

SPREMLJANJE NACIONALNE KONKURENČNOSTI SLOVENIJE

IMD svetovni letopis konkurenčnosti 2014

Embargo na objavo rezultatov: 22. 5. 2014, 00:01

Univerza v Ljubljani

**EKONOMSKA
FAKULTETA**

Inštitut za ekonomska raziskovanja
Institute for Economic Research

**SPIRIT
SLOVENIJA**

Javna agencija Republike Slovenije za
spodbujanje podjetništva, inovativnosti,
razvoja, investicij in turizma

**I FEEL
SLOVENIA**

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO**

PROJEKTI KONKURENČNOSTI

● Svetovni letopis konkurenčnosti (World Competitiveness Yearbook)

- Švicarski inštitut za razvoj menedžmenta (IMD)
- Izhaja od leta 1989
- Slovenija vključena od leta 1999
- V 2014 vključenih 60 držav (enako kot v 2013)

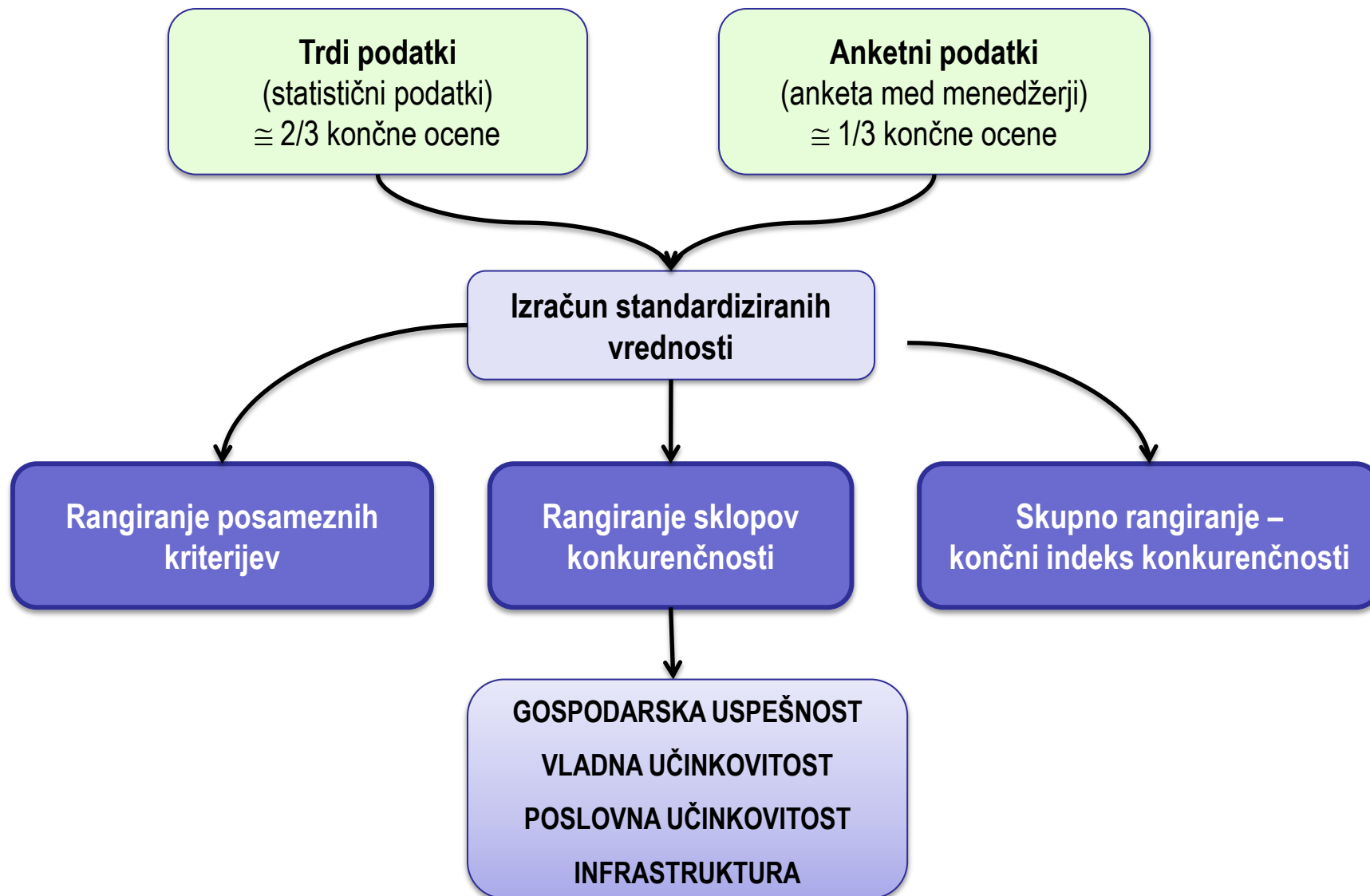

● Globalno poročilo konkurenčnosti (Global Competitiveness Report)

- Svetovni ekonomski forum (WEF)
- Porterjeva metodologija konkurenčnih prednosti
- Slovenija vključena od leta 2001
- V letu 2013 vključenih 144 držav

IZRAČUN KONKURENČNOSTI

Globalna konkurenčnost

GLAVNI PREMIKI V KONKURENČNOSTI 2014

- ZDA ohranja 1. mesto (odpornost na gospod. šoke, večja zaposlenost, tehnološki vodja in izvrstna infrastruktura)
- Ni večjih sprememb med prvih 10 najbolje uvrščenih držav; 3 mala gospodarstva – Švica, Singapur in Hongkong sledijo ZDA zahvaljujoč izvozni usmerjenosti, poslovni učinkovitosti in inovacijam
- Evropske države večinoma izboljšale konkurenčnost zahvaljujoč postopnemu gospodarskemu okrevanju
- Večina držav BRICS je nazadovala na lestvici zaradi upočasnjene gospodarske rasti in manjših TNI
- Tesna povezanost med skupno uvrstitvijo države na lestvici konkurenčnosti in dobrim mednarodnim ugledom države kot lokacije za poslovanje podjetij

LESTVICA GLOBALNE KONKURENČNOSTI (N=60): Najboljših 10

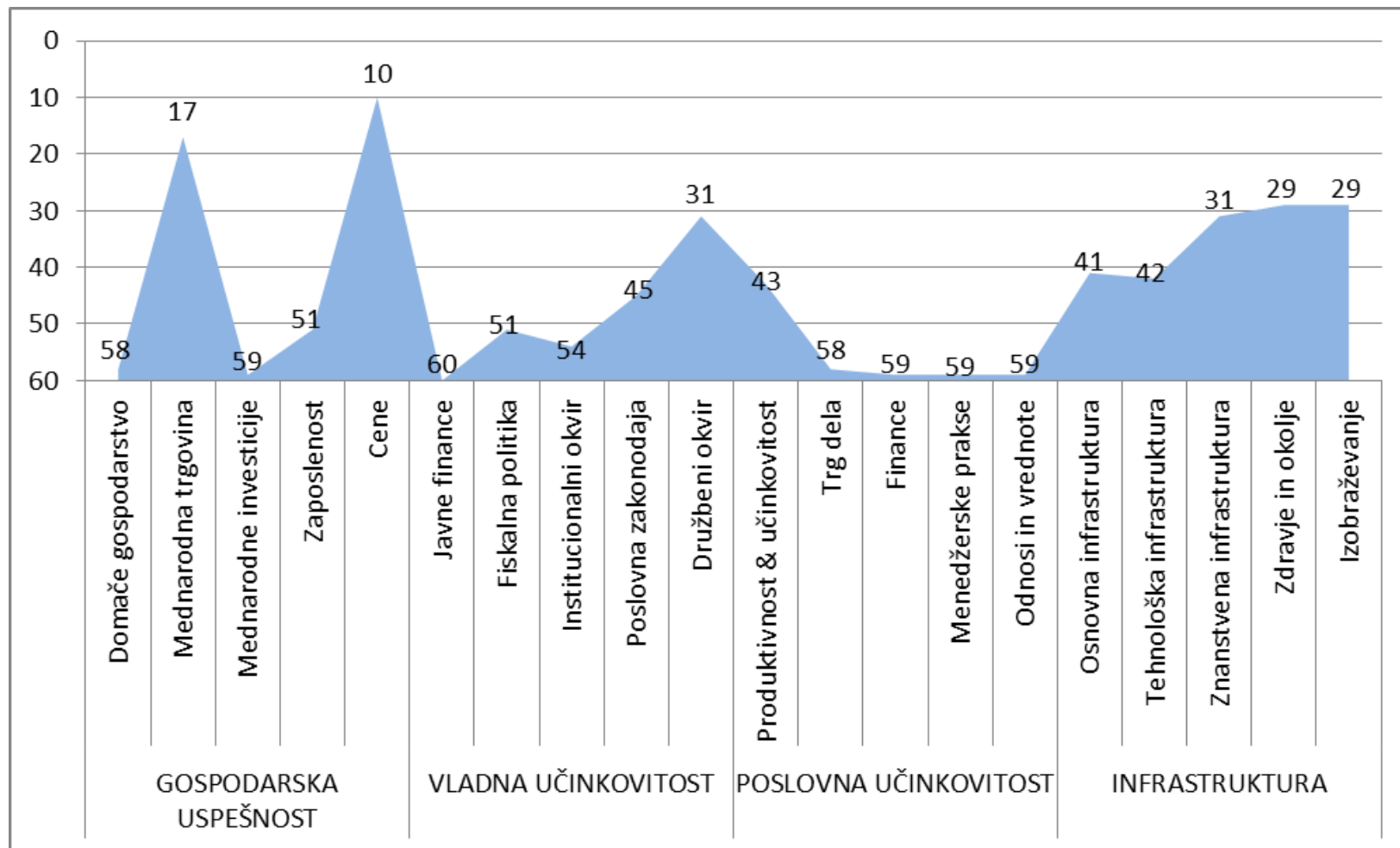
Države	Mesto 2014	Indeks 2014	Mesto 2013	Indeks 2013	Sprememba mesta
ZDA	1	100,0	1	100,0	0
Švica	2	92,4	2	93,4	0
Singapur	3	91,0	5	89,9	2
Hongkong	4	90,3	3	92,8	-1
Švedska	5	85,8	4	90,5	-1
Nemčija	6	85,8	9	86,2	3
Kanada	7	85,4	7	89,1	0
UAE	8	84,9	8	88,4	0
Danska	9	84,0	12	83,5	3
Norveška	10	83,3	6	89,6	-4

LESTVICA GLOBALNE KONKURENČNOSTI (N=60): Slovenija in države EU

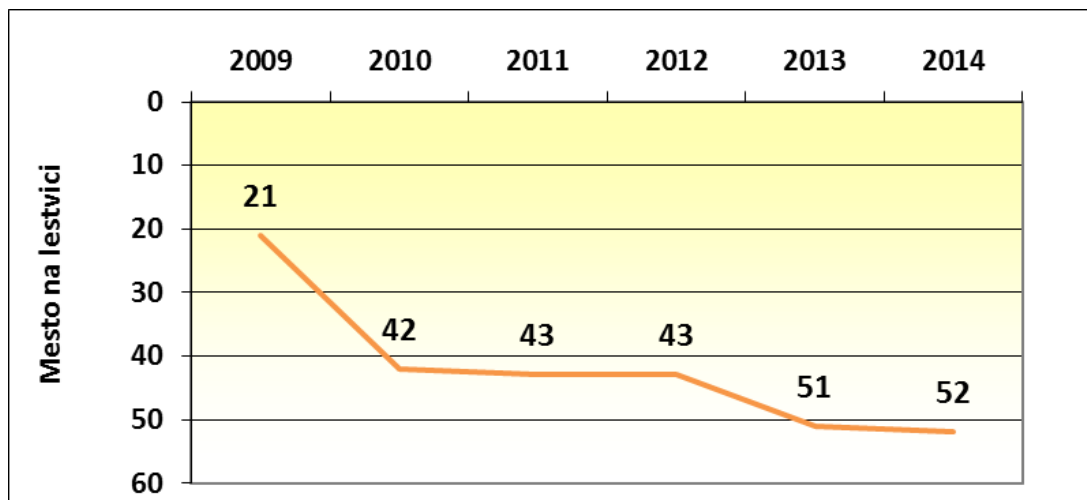
Države	Mesto 2014	Indeks 2014	Mesto 2013	Indeks 2013	Sprememba mesta
Luksemburg	11	82,20	13	83,31	2
Nizozemska	14	81,10	14	83,16	0
Irska	15	80,40	17	79,59	2
Velika Britanija	16	79,80	18	79,15	2
Finska	18	78,20	20	78,19	2
Avstrija	22	73,70	23	74,71	1
Francija	27	67,90	28	71,33	1
Belgija	28	66,60	26	73,13	-2
Estonija	30	64,40	36	64,42	6
Češka	33	62,20	35	64,61	2
Litva	34	62,00	31	66,49	-3
Latvija	35	61,80	41	58,68	6
Poljska	36	61,80	33	65,44	-3
Španija	39	57,90	45	56,29	6
Portugalska	43	54,40	46	56,23	3
Slovaška	45	53,30	47	54,49	2
Italija	46	52,90	44	56,33	-2
Romunija	47	52,80	55	49,70	8
Madžarska	48	52,50	50	53,50	2
Slovenija	55	46,20	52	51,00	-3
Bolgarija	56	45,80	57	47,80	1
Grčija	57	42,20	54	49,99	-3
Hrvaška	59	39,00	58	44,10	-1

Uvrstitev Slovenije po sklopih konkurenčnosti

PANORAMA KONKURENČNOSTI 2014

GOSPODARSKA USPEŠNOST

	2013	2014	Sprem.
Domače gospodarstvo	58	58	0
Mednarodna trgovina	37	17	+20
Mednarodne investicije	60	59	+1
Zaposlenost	47	51	-4
Cene	7	10	-3

GOSPODARSKA USPEŠNOST

- **Najmočnejše plati** (rdeče – večje izboljšanje na lestvici glede na predhodno leto):

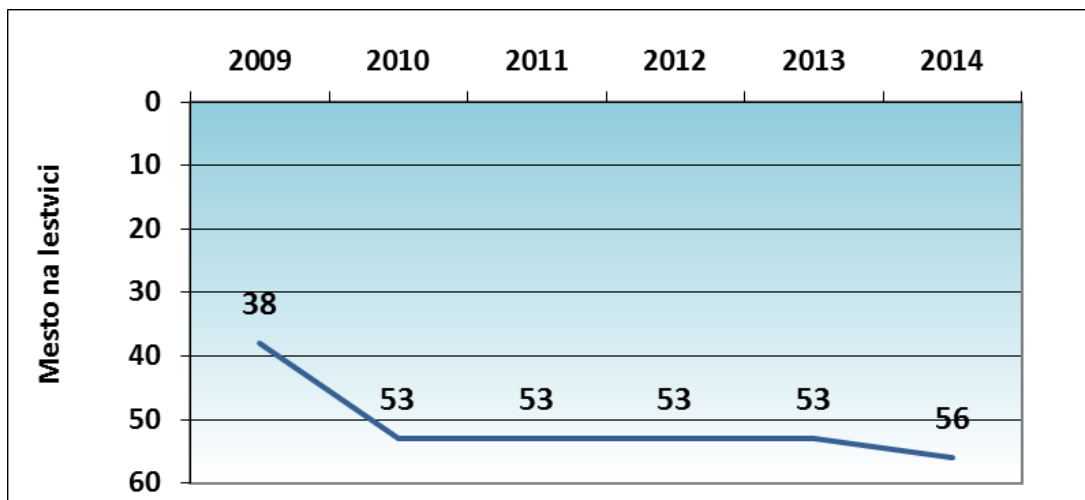
KAZALNIK	UVRSTITEV 2014
Indeks življenjskih stroškov	8
Izvoz blaga, % BDP	10
Prihodki iz mednarodnega turizma, % BDP	10
Saldo tekočega računa, % BDP	11 (+8 mest)
Stopnja mednarodne trgovinske integracije	13
Izvoz tržnih storitev, % BDP	14

GOSPODARSKA USPEŠNOST

○ Najšibkejše plati ((A) – anketni kazalec):

KAZALNIK	UVRSTITEV 2014
(A) Nevarnost zaradi potencialne selitve R&R zmogljivosti izven Slovenije	60
Tok vhodnih neposrednih tujih investicij (v mrd \$, v % BDP)	55, 60
Zaloga vhodnih neposrednih tujih investicij (v mrd \$)	58
Realna rast bruto domačega proizvoda, realna rast BDP p.c.	55, 54
(A) Trdnost gospodarstva v gospodarskih ciklih	55
(A) Nevarnost zaradi potencialne selitve proizvodnih dejavnosti izven Slovenije	52
A) Nevarnost zaradi potencialne selitve storitvenih dejavnosti izven Slovenije	51

VLADNA UČINKOVITOST

	2013	2014	Sprem.
Javne finance	47	60	-13
Fiskalna politika	49	51	-2
Institucionalni okvir	54	54	0
Poslovna zakonodaja	48	45	+3
Družbeni okvir	37	31	+6

VLADNA UČINKOVITOST

• Najmočnejše plati:

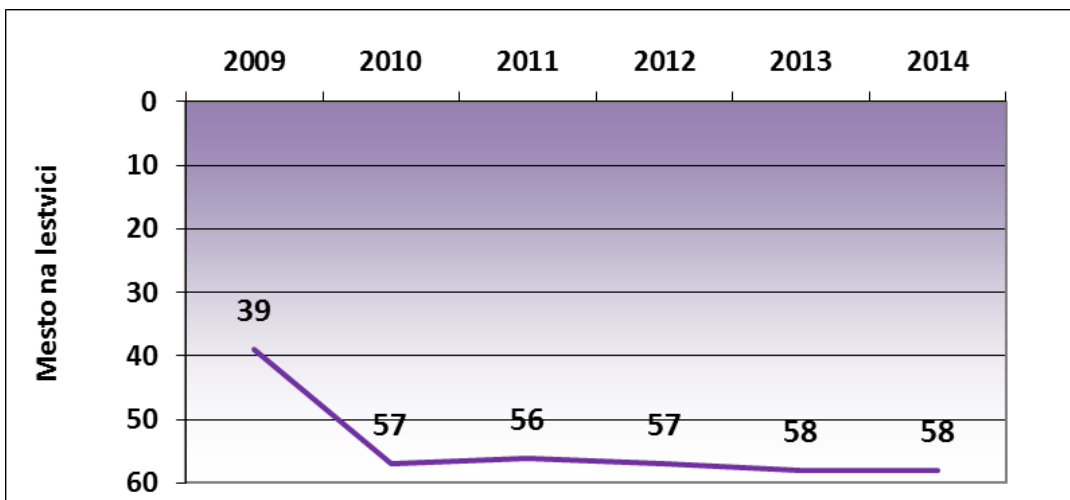
KAZALNIK	UVRSTITEV 2014
Število postopkov za ustanovitev novega podjetja	3
Stopnja davka na dobiček	9
Gini indeks (enakomernost porazdelitve dohodka)	14
Carinske tarife – uvoz	14
Število dni za ustanovitev novega podjetja	15

VLADNA UČINKOVITOST

- **Najšibkejše plati** (rdeče – večje poslabšanje na lestvici glede na predhodno leto; (A) – anketni kazalec):

KAZALNIK	UVRSTITEV 2014
Presežek / primanjkljaj proračuna (% BDP)	60 (-18 mest)
Obseg deviznih rezerv (mrd \$)	59
Prispevna stopnja za socialno varnost delojemalcev	59
(A) Lastništvo države v podjetjih predstavlja grožnjo poslovnim aktivnostim	59
(A) Zakonski okvir, ki ureja brezposelnost	59
(A) Prilagodljivost vladne politike razmeram v gospodarstvu	57
(A) Vpliv politike centralne banke na gospodarstvo	57
(A) Učinkovitost upravljanja z javnimi financami	57
(A) Učinkovitost izvajanja vladnih odločitev	57
(A) Dostop do (tujih in domačih) kapitalskih trgov	56

POSLOVNA UČINKOVITOST

	2013	2014	Sprem.
Produktivnost & učinkovitost	45	43	+2
Trg dela	54	58	-4
Finance	58	59	-1
Menedžerske prakse	58	59	-1
Odnosi in vrednote	59	59	-0

POSLOVNA UČINKOVITOST

◉ Najmočnejše plati:

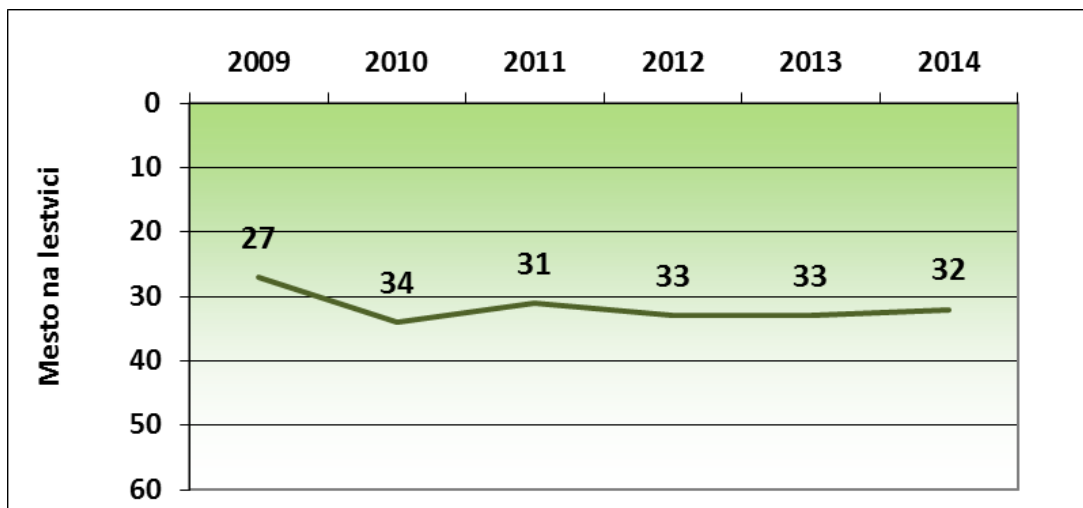
KAZALNIK	UVRSTITEV 2014
Plače menedžerjev (v \$)	19
Produktivnost dela	28
Delež žensk v delovni sili, v %	29
(A) Usposobljena delovna sila	30
Plača v storitvenih poklicih	31
Plača v predelovalnih dejavnostih	34

POSLOVNA UČINKOVITOST

• Najšibkejše plati ((A) – anketni kazalec):

KAZALNIK	UVRSTITEV 2014
(A) Učinkovitost nadzornih svetov pri nadzoru uprav	60
(A) Zadolženost podjetij kot ovira njihove konkurenčnosti	60
(A) Privabljanje in usposabljanje talentov je prioriteta v podjetjih	60
(A) Učinkovitost bančnih in finančnih storitev pri podpori poslovnih dejavnosti	60
(A) Primerno upoštevanje dejavnikov tveganja v finančnem sistemu	60
(A) Fleksibilnost in prilagodljivost ljudi spremembam, novim izzivom	59
(A) Ustreznost regulacije bančnega in finančnega sektorja	59
(A) Kredibilnost menedžerjev v širši družbi	58
(A) Ustreznost izvajanja revizijskih in računovodskih praks v podjetjih	58
(A) Odprtost nacionalne kulture do tujih idej	58

INFRASTRUKTURA

	2013	2014	Sprem.
Osnovna infrastruktura	39	41	-2
Tehnološka infrastruktura	42	42	0
Znanstvena infrastruktura	32	31	1
Zdravje in okolje	29	29	0
Izobraževanje	30	29	1

INFRASTRUKTURA

- **Najmočnejše plati** (rdeče – večje izboljšanje na lestvici glede na predhodno leto):

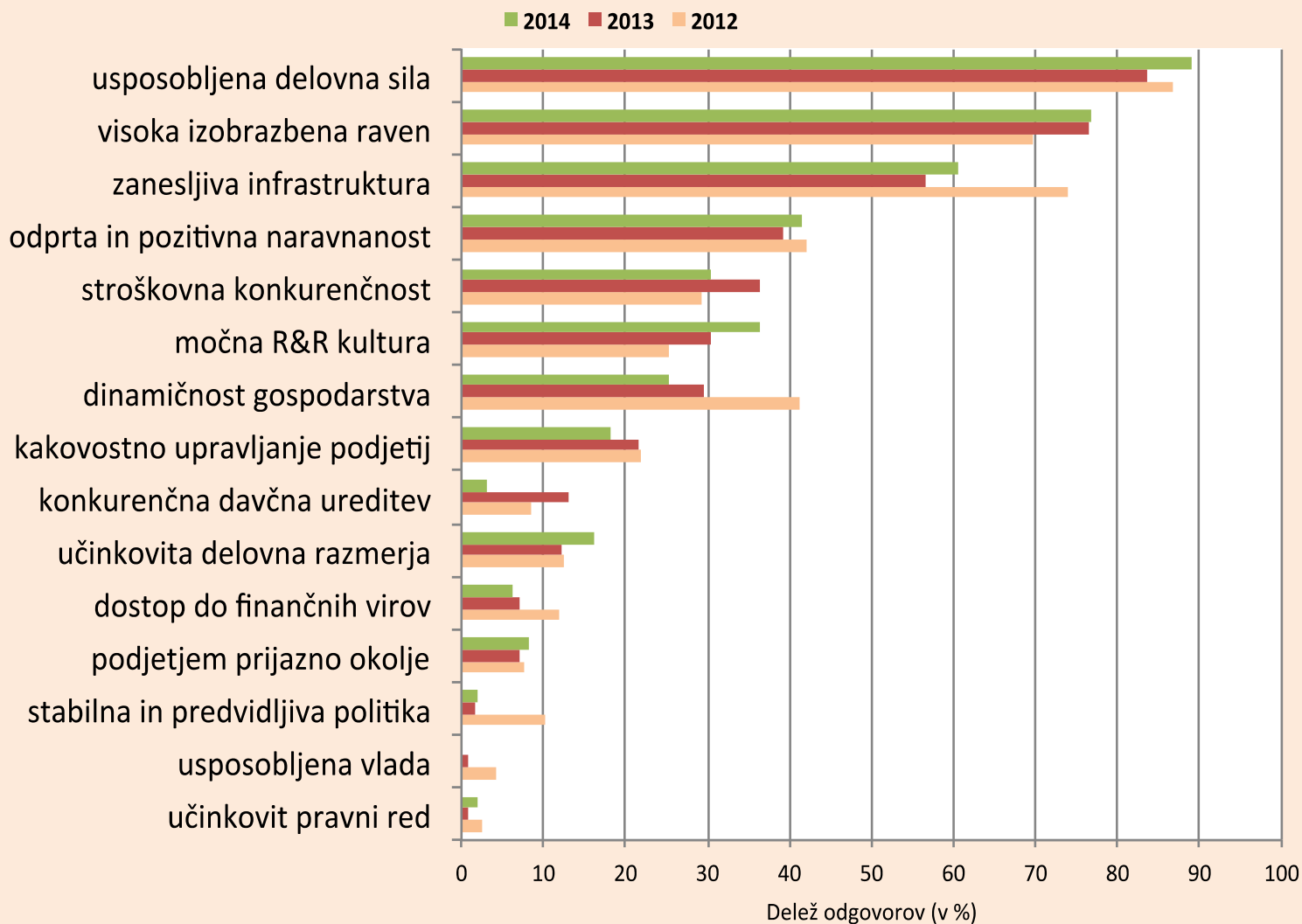
KAZALNIK	UVRSTITEV 2014
Celotni javni izdatki za izobraževanje na učenca, % BDP	7
Izdatki podjetij za R&R, % BDP	8
Celotni izdatki za R&R, % BDP	12
Celotno RR osebje v državi, na prebivalca	13
Celotni javni izdatki za izobraževanje, % BDP	15
Naložbe v telekomunikacije, % BDP	18 (+27)
Razmerje št. učencev / št. učiteljev v srednjih šolah	19
Celotni javni izdatki za zdravstvo, % BDP	19
Razmerje med odvisnim in delovno aktivnim prebivalstvom	19
Znanje jezikov	20
Indeks človekovega razvoja	21

INFRASTRUKTURA

● Najšibkejšje plati ((A) – anketni kazalec):

KAZALNIK	UVRSTITEV 2014
(A) Podpora pravnega sistema tehnološkemu razvoju	60
(A) Regulacija na področju tehnološkega razvoja ne podpira inovativnosti in podjetništva	58
(A) Prenos znanja med institucijami znanja in gospodarstvom	56
(A) Trajnostni razvoj kot prednostna naloga podjetij	56
(A) Vpliv zakonodaje na področju zaščite okolja na konkurenčnost podjetij	54
(A) Univerzitetno izobraževanje ustreza potrebam konkurenčnega gospodarstva	54
(A) Razpoložljivost finančnih sredstev namenjenih tehnološkemu razvoju	53
(A) Načrtovanje in financiranje vzdrževanja in razvoja infrastrukture	52
(A) Naložbe zasebnega in javnega sektorja podpirajo tehnološki razvoj	51
Delež visokotehnološkega izvoza v izvozu proizvodov (%)	50

DEJAVNIKI PRIVLAČNOSTI

Ključni izzivi & ukrepi za povečanje konkurenčnosti

KLJUČNI IZZIVI ZA POVEČANJE KONKURENČNOSTI

- VLADNA UČINKOVITOST (konsolidacija javnih financ, zaustavitev naraščanja zunanje zadolženosti, sanacija bančnega sektorja, privatizacija podjetij v večinski državni lasti, pospešeno črpanje kohezijskih sredstev iz pretekle in nove finančne perspektive)
- POSLOVNA UČINKOVITOST (strukturne reforme v podjetniškem sektorju na osnovi strategije pametne specializacije, nadaljevanje reforme trga dela, proces razdolževanja podjetij, prehod od subvencioniranja podjetij k pretežno povratnim finančnim spodbudam in javno zasebnemu partnerstvu, vloga neposrednih tujih investicij)

KLJUČNI IZZIVI ZA POVEČANJE KONKURENČNOSTI

- JAVNI SEKTOR (večja učinkovitost državne uprave, zdravstvena reforma)
- INOVACIJSKA POLITIKA (nova razvojna paradigma in internacionalizacija, povečanje učinkovitosti R&R vlaganj, sodelovanje vladnih in nevladnih organizacij ter zasebnega sektorja, kombinacija »top-down« in »bottom up« pristopa)
- INFRASTRUKTURA (naložbe v energetske, informacijske in transportne infrastrukture)

NEKATERI UKREPI ZA POVEČANJE KONKURENČNOSTI

- UKREPI NA PRIHODKOVNI STRANI PRORAČUNA: ukrepi za omejevanje sive ekonomije, omejitev oz. zmanjšanje rasti pokojnin in socialnih transferov, obdavčitev nepremičnin, prihodki zdravstvene blagajne
- UKREPI NA ODHODKOVNI STRANI PRORAČUNA: cenejša država, omejitev rasti pokojnin in socialnih transferov, zmanjšanje obsega tekočih transferov, zlasti subvencij
- TRG DELA: ukrepi za omejitev stroškov dela in jasno povezavo z rastjo produktivnosti, možnosti uvedbe »socialne kapice«

NEKATERI UKREPI ZA POVEČANJE KONKURENČNOSTI

- UKREPI ZA KREPITEV PRAVNE DRŽAVE (širitev pristojnosti tožilstva, izboljšanje poslovnega okolja s povečanjem učinkovitosti gospodarskih in civilnih sodišč, izboljšanje zakonodajnega okvira in reforma postopkov v zvezi z insolventnostjo in plačilno disciplino, poenostavljeni postopek prisilne poravnave ter poenostavitev vloge sodišč v stečajnih postopkih, povečana vloga tržnih inšpektorjev)
- UKREPI ZA IZBOLJŠANJE PODOBE SLOVENIJE V TUJINI (preko gospodarske diplomacije, turistične promocije, vrednote)